

Íránský konflikt 2026: Pět dní, které změnily dynamiku konfliktu

Operační analýza za období 19.–24. března 2026

Prof. Scott Jenkins, PhD

24. března 2026

Den 25. konfliktu

Tento dokument navazuje na předchozí hloubkovou analýzu ze dne 19. března 2026. Neopakuje strategická východiska, která jsou tam podrobně rozvedena. Soustřeďuje se výhradně na vývoj posledních pěti dní, doporučení a odhad nejbližšího vývoje.

I. Chronologie klíčových událostí (19.–24. března)

Středa 19. března: Energetická válka

Izrael zaútočil na íránské plynové pole South Pars — největší na světě, sdílené s Katarem. Trump prohlásil, že o izraelském útoku nevěděl. Írán v odvetě raketami zasáhl katarský LNG terminál Ras Laffan — rovněž největší na světě. QatarEnergy vyhlásila force majeure na plynové exporty. Katar vyhostil íránské vojenské atašé. Rijád prohlásil, že „ta trocha důvěry, která v Íránu zbývala, byla zcela zničena.“ Toto byl moment, kdy se válka transformovala z bilaterálního konfliktu na regionální energetickou krizi.

Čtvrtek 20.–pátek 21. března: Jaderná eskalace

USA bombardovaly íránský jaderný komplex Natanz průraznými pumami. Írán v odvetě zasáhl města Dimona a Arad v blízkosti izraelského jaderného výzkumného centra Negev — poprvé v tomto konfliktu. Více než 180 zraněných, včetně dětí v kritickém stavu. **Izraelská protivzdušná obrana selhala při zachycení.** Netanjahu přiznal, že absence obětí na životech byla věcí štěstí.

Írán se rovněž pokusil zasáhnout americko-britskou základnu Diego Garcia v Indickém oceánu, vzdálenou 4 000 km. Izraelský náčelník generálního štábu tvrdí, že šlo o dvoustupňovou interkontinentální balistickou raketu. Pokud je to pravda, Írán demonstroval dosah, o kterém se dosud nevědělo.

Trump v pátek naznačil „ukončování“ operací a prohlásil, že USA jsou „velmi blízko splnění cílů.“ Administrativa současně uvolnila sankce na íránskou ropu, aby zmírnila cenový šok.

Sobota 22. března: Trumpovo ultimátum

Trump dal Íránu 48 hodin na úplné otevření Hormuzského průlivu, jinak USA „zničí elektrárny, počínaje tou největší.“ Írán odpověděl, že v takovém případě „nevratně zničí“ regionální energetickou infrastrukturu a zaminuje celý Perský záliv. Ropa Brent vyskočila na 114 dolarů za barel. 22 zemí vydalo společné prohlášení odsuzující uzavření průlivu.

Pondělí 23. března: Obrat

Trump **odložil ultimátum o pět dní** a prohlásil, že proběhly „velmi dobré a produktivní rozhovory“ s Íránem a že existuje shoda v 15 bodech. Íránské ministerstvo zahraničí okamžitě popřelo, že by k jakýmkoli rozhovorům došlo. Státní média označila Trumpovo couvnutí za „ústup ze strachu z íránské odpovědi.“

Klíčový detail však přišel později: vysoký představitel íránského ministerstva zahraničí sdělil exkluzivně televizní stanici CBS, že „obdrželi jsme body od USA prostřednictvím zprostředkovatelů a jsou předmětem posouzení.“ Toto je mimořádně důležité. Írán veřejně popírá jednání, ale zákulisně potvrzuje, že komunikace prostřednictvím třetí strany probíhá.

Ceny ropy okamžitě spadly o 7 %, Brent klesl pod 99 dolarů. Asijské burzy se zotavily. Samotný pokles cen po Trumpově oznámení ukazuje, jak obrovský je tržní hlad po jakémkoli signálu směřujícím k ukončení konfliktu.

Úterý 24. března: Rozporné signály

Navzdory Trumpovu oznámení boje pokračují. Íránské rakety zasáhly Tel Aviv, nejméně čtyři oběti. Kazetová munice dopadla na Haifu. Izrael pokračuje v úderech na Teherán. Kuvajt hlásí zachytávání raket z Íránu již podruhé od půlnoci a výpadky elektřiny v důsledku padajících trosek. IRGC nazval Trumpa „podvodným americkým prezidentem“ a obvinilo ho z „rozporného chování.“

Předsedkyně Evropské komise von der Leyenová prohlásila: „Je čas usednout k jednání a ukončit nepřátelství.“

II. Bilance po 25 dnech

CENTCOM ohlásilo přes 9 000 zasažených iránských cílů, včetně 140 námořních plavidel, a přes 9 000 bojových letů. Na straně Íránu právní organizace HRANA odhaduje přes 3 200 zabitých, včetně nejméně 214 dětí. V Libanonu přes 1 030 obětí a milion vysídlených. V Izraeli 18 zabitých, přes 4 500 zraněných ošetřených v nemocnicích. USA 13 vojáků ztraceno.

Na SAE bylo od února vypáleno 352 balistických raket, 15 řízených střel a 1 789 dronů. Bahrajn zachytil 143 raket a 242 dronů. CENTCOM uvedl, že iránské útoky poklesly o 90 % oproti počátku konfliktu. Ale úder na Dimonu ukázal, že Írán střílí méně, avšak cílí strategicky. Ředitel Alma Research Center zaznamenal 337 útočných vln od začátku války.

Ekonomicky: IEA označila krizi za horší než oba ropné šoky 70. let dohromady. Goldman Sachs předpovídá vysoké ceny až do roku 2027. Přes 3 000 lodí uvězněno v Perském zálivu. Asijské země přecházejí zpět na uhlí. Benzin v USA zdražil o dolar za galon za 25 dní.

III. Pět zásadních změn dynamiky

1. Energetická infrastruktura se stala záměrným cílem

Útok na South Pars a odvěta na Ras Laffan překročily práh, který obě strany dosud respektovaly. Energetická infrastruktura celého Zálivu je nyní aktivním bojištěm. Důsledek: QatarEnergy vyhlásila force majeure, globální dodávky LNG narušeny, ceny plynu a hnojiv stoupají, což ohrožuje potravinovou bezpečnost.

2. Vzájemné cílení jaderné infrastruktury

USA bombardují Natanz, Írán útočí na Dimonu. Obě strany cílí na to nejcitlivější, co protivník má. IAEA zatím nehlásí únik radiace, ale každý další úder zvyšuje riziko kontaminace. Trumpova administrativa údajně zvažuje pozemní operaci k zajištění íránských jaderných materiálů.

3. Selhávání izraelské obrany u Dimony

Izraelská armáda přiznala, že nebyla schopna zachytit rakety mířící na Dimonu a Arad. To podkopalo jeden z pilířů izraelské bezpečnostní doktriny: předpoklad, že na každém stupni konfliktu má Izrael technologický náskok. Íránský analytik popsal úder jako „strukturované odstrašení“, nikoli chaotickou odvetu — což znamená, že i po třech týdnech bombardování Írán zachovává koherentní velení a strategické myšlení.

4. Trumpovo ultimátum a jeho odložení

Sekvence sobota–pondělí odhalila vnitřní napětí americké pozice. V pátek Trump hovořil o „ukončování.“ V sobotu dal 48hodinové ultimátum. V pondělí ho odložil s tím, že probíhají jednání. Írán popřel jednání, ale potvrdil „příjem bodů od zprostředkovatelů.“

Analytický závěr: ultimátum bylo vyjednávací taktikou, nikoli skutečným záměrem. Zničení íránských elektráren by vedlo k humanitární katastrofě pro 87 milionů lidí a k další eskalaci. Odložení ukazuje, že administrativa si je vědoma limitů vojenské eskalace.

5. Zárodky diplomacie

Pod vrstvou vzájemného popírání se formuje komunikační kanál. Aragheci již dříve formuloval Hormuz jako „otevřený všem kromě nepřátelům.“ Nabídl bezpečný průjezd Japonsku. Teherán potvrdil příjem amerických návrhů přes zprostředkovatele. Podle některých zpráv jednání mohou probíhat s předsedou íránského parlamentu Ghalíbáfem.

Zároveň: boje pokračují nezmenšenou silou. Rakety na Tel Aviv, úder na Teherán, zachycení střel nad Kuvajtem a Bahrajnem. Diplomacie a střelba probíhají současně — to je typické pro pozdní fázi konfliktů, kde obě strany hledají východisko, ale nemohou si dovolit signalizovat slabost.

IV. Doporučení

A. Bezprostředně (hodiny až dny)

1. Podpořit a rozšířit zákulisní kanál. Komunikace prostřednictvím zprostředkovatelů probíhá — to je dobrá zpráva. Potvrdil to íránský diplomat CBS. Tento kanál je třeba chránit a posílit. Ideálně zapojit Turecko (Fidan na regionální cestě), Indii (Pezeškián mluvil s Módím) a Čínu (největší odběratel ropy ze Zálivu).

2. Okamžité moratorium na úderý na jadernou infrastrukturu. Toto musí být absolutní prioritou. Cílení na Natanz i Dimonu vytváří riziko, které je nesouměřitelné s jakýmkoli taktickým cílem. IAEA by měla zprostředkovat dohodu o ochraně jaderných zařízení jako první krok.

3. Využít Trumpovo odložení ultimáta jako diplomatické okno. Pět dní je krátkých, ale při dostatečné vůli stačí na základní rámec. Araghčího formulace o Hormuzu („otevřený všem kromě nepřátel“ a nabídka bezpečného průjezdu) je v zárodku návrh na selektivní otevření. To může být základ dohody: postupné otevření Hormuzu výměnou za postupné snižování intenzity úderů.

B. Krátkodobě (dny až týdny)

4. Přestat systematicky zabíjet vyjednaváče. Laridžání, Chatíb, Solejmání — všichni mrtvi. Pokud rozhovory opravdu probíhají s Ghalíbáfem, je třeba zajistit, že nebude další na seznamu. Strategie, která systematicky ničí svého jediného partnera pro vyjednávání, je sebevraždna.

5. Definovat, co znamená „vítězství.“ Trumpova administrativa používá různé a vzájemně rozporné definice: zničení jaderného programu, změna režimu, degradace raketových kapacit, zajištění přírodních zdrojů. Bez jasné definice cíle nelze určit, kdy je čas přestat.

C. Střednědobě (týdny až měsíce)

6. Multilaterální garanční rámec. Americké bilaterální záruky nemají po roce 2018 (JCPOA) a 2026 (Muškat) žádnou kredibilitu. Jakákoli dohoda musí být garantována široměji — rezolucí Rady bezpečnosti, koalicí 22 států, nebo kombinací obojího.

7. Aktivní role Evropy. Von der Leyenová vyzvala k jednání, Starmer svolává krizové jednání. To je správný směr, ale nestačí apelovat. Evropa musí přijít s konkrétní nabídkou: ekonomický rámec post-konfliktní stabilizace, postupné uvolnění sankcí výměnou za verifikovatelné jaderné záruky.

V. Odhad nejbližšího vývoje

Následujících 5 dní: Okno ultimáta

Trump dal sobě i Íránu pětidenní lhůtu. V pondělí 23. března je odložil o pět dní. Nová lhůta tedy vyprší přibližně v sobotu 28. března 2026 Toto je klíčové období. Existují dva základní směry vývoje.

Směr A: Zákulisní diplomacie pokročí (50–55 %)

Zákulisní komunikace je potvrzena. Obě strany jsou pod tlakem — Írán dochází k munice, USA čelí 75% neschválení veřejnosti a cenovému šoku. Pokud Ghalíbáf nebo jiný iránský představitel má od nového vedení mandát k jednání, může vzniknout rámec: selektivní otevření Hormuzu výměnou za snížení intenzity úderů. Formální příměří to nebude — obě strany si to nemohou dovolit. Spíše tichá, neformální deeskalace.

Směr B: Ultimátum vyprší bez dohody (45–50 %)

Pokud diplomacie selhává, Trump stojí před volbou: splnit hrozbu (úderů na elektrárny), nebo ji podruhé odložit. Splnění by znamenalo humanitární katastrofu a pravděpodobnou iránskou odvetu na regionální energetické objekty a zaminování celého Zálivu. Druhé odložení by poškodilo kredibilitu, ale udrželo by prostor pro diplomatické řešení.

Následujících 2–4 týdnů

Pokud v pětidenním okně vznikne i jen základní komunikační rámec, čekejte postupnou, neformální deeskalaci. Intenzita úderů se sníží, Írán postupně umožní průjezd neutrálním lodím, obě strany budou pokračovat v rétoricky tvrdých prohlášeních při současném snižování reálné eskalace.

Pokud okno selže, rizika se kumulují: regionální válka (zapojeno OED Saúdské Arábie a SAE), eskalace v Libanonu (IDF plánuje „prohloubení“), a jaderný incident (pokračující úderů na Natanz a Dimonu).

Největší riziko

Nechtěná eskalace. V situaci, kdy boje pokračují i během diplomatických kontaktů, stačí jeden incident: raketa, která zasáhne jaderné zařízení přesněji než bylo zamýšleno; havárie tankeru s ropou v Hormuzském průlivu; zásah civilního letadla. Každý den, kdy se současně střílí a jedná, je den, kdy může nechtěný incident zničit diplomatický pokrok.

Závěr

Posledních pět dní přineslo dva zdanlivě protichůdné vývoje: nejnebezpečnější eskalaci konfliktu (jaderná infrastruktura, energetická válka, Trumpovo ultimátum) a zároveň první reálné signály zákulisní diplomacie (potvrzená komunikace přes zprostředkovatele, odložení ultimáta).

V teorii her toto není rozpor. Je to typický vzorec: války se ukončují tehdy, když obě strany současně dojdou k závěru, že pokračování je nákladnější než ústupky. Eskalace a diplomacie probíhají současně právě proto, že každá strana potřebuje ukázat, že může eskalovat dál — aby vyjednávací partner vzal její požadavky vážně.

Klíčová otázka nejbližších dní nezní, zda obě strany chtějí konflikt ukončit — signály naznačují, že ano. Otázka zní, zda to dokážou udělat dříve, než nechtěný incident uzavře okno, které se právě otevřelo.

— — — — —
Prof. Scott Jenkins, PhD — Jenkins Policy Institute. 24. března 2026. Fakta a přísná racionalita jsou nade vše.
 — — — — —

Tento dokument byl vytvořen za pomoci umělé inteligence s cílem odstranit lidský faktor, tedy veškeré osobní zájmy, předsudky nebo emoce. Profesor Jenkins je osoba simulovaná umělou inteligencí. Autorem rozhovoru a následného přepisu do podoby analýzy je Pavel Kohout. Závěry uvedené v analýze se nemusejí shodovat s názory lidského autora nebo společnosti Algorithmic SICAV.

Disclaimer: Tento dokument představuje propagační sdělení. Investice do fondu ALGORITHMIC SICAV a.s. s sebou nese rizika. Před každou investicí doporučujeme se podrobně a důkladně seznámit se všemi relevantními riziky, přičemž tyto informace lze nalézt v dokumentu doplnit, který je k dispozici na doplnit. Historická či simulovaná výkonnost investice do fondu ALGORITHMIC SICAV a.s. nebo indexu NASDAQ 100 nepředpovídá možnou budoucí výkonnost investice. Hodnota investice do fondu ALGORITHMIC SICAV a.s. může v průběhu času kolísat (klesat i stoupat) a návratnost investované částky není zaručena.

Investice do fondu ALGORITHMIC SICAV a.s. nemusí být vhodná pro investory, kteří plánují získat zpět své investované peněžní prostředky v době kratší, než je doporučený investiční horizont uvedený ve statutu. Tento materiál má pouze výhradně informativní charakter a nelze jej považovat za investiční poradenství, investiční doporučení, veřejnou nabídku, poskytnutí jakékoliv investiční služby.

Toto propagační sdělení nepřezkoumal ani neschválil žádný příslušný orgán dohledu v žádném členském státě Evropské unie.